

TURİZMDE
KAÇ BİN ELEMAN
ARANIYOR?

"4 MİLYARLIK
CİROYU 2023'E
ÖTELEDİK"

AHMET EREN / EREN HOLDİNG

BAHAR DÖNEMİ
İÇİN ÖNERİLEN
HİSSELER

BORSA

03 - 09 Mart 2019 Yıl 29 152273 Sayı 2019/09

8₺

K.K.T.C. fiyatı
10₺

Ekonomist

ekonomist.com.tr

@ekonomistdergi

EkonomistDergisi

EN GÜÇLÜ

LİSTE
NASIL
DEĞİŞTİ?

KADIN CEO

- ZİRVEDE HANGİ İSİMLER VAR?
- LİDERLERİN GELECEK PLANLARI

**EN
GÜÇLÜ****50****KADIN CEO**

Bu yıl yedincisini gerçekleştirdiğimiz “Türkiye’nin En Güçlü 50 Kadın CEO’su” araştırması sonuçlandı. Yurtdışı atamaları ve görev değişimleri nedeniyle pek çok isim listeden çıkarken, geçen yıl CEO’luk görevine getirilen yeni isimler ise listemize eklendi. Bu yılki sıralamamızda ING Bank Genel Müdürü Pınar Abay birinci oldu. Onu MW Holding CEO’su Ebru Dorman ve Philips Ortadoğu ve Türkiye CEO’su Özlem Fidancı izledi.

Topluumsal kalkınmada kadının rolü temel belirleyiciler arasında yer alıyor. Kadının işgücüne etkin katılımının sağlanması ise bugünün dünyasının en temel sorunlarından biri. Bu anlamda başta sivil toplum örgütleri olmak üzere iş dünyası ve hükümetler, kadının istihdama etkin katılımına ve şirket yönetimlerinde daha aktif rol oynamalarına yönelik çalışmalar yürütüyor.

Özellikle yönetimde kadının ne kadar etkin rol aldığını belirlemek üzere insan kaynakları ve organizasyonel danışmanlık şirketi Korn Ferry tarafından yapılan ve 33 ülkeyi kapsayan 'Cinsiyetler Arası Ücret Farkı' araştırması çok çarpıcı sonuçlar ortaya koyuyor. 2018 yılında yapılan araştırmaya göre, Türkiye'de özel sektör şirketlerindeki üst düzey yöneticilerin yüzde 17,9'u kadın. Başka bir ifadeyle Türkiye'de her beş üst yöneticiden yaklaşık biri kadın. 33 ülkenin yer aldığı ve üst düzey erkek-kadın yöneticilerin de dahil edildiği araştırmada, Türkiye üst düzey yöneticilerde kadınların aldığı pay itibarıyla 16'ncı sırada bulunuyor. Almanya, İtalya, İspanya, Hollanda gibi birçok Avrupa ülkesine göre Türkiye'de özel sektör şirketlerinde kadın yönetici oranının daha yüksek olduğu dikkat çekiyor.

Öte yandan Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2018 Kasım verilerine göre Türkiye'de istihdam edilen kişi sayısı 28,3 milyon ve bunun 9 milyonunu kadınlar oluşturuyor. Yönetici kademesinde ise 1 milyon 452 bin çalışan var ve bunların da 227 bini kadın.

İLHAM VEREN KADINLAR

Günümüzde şirketlerin tepe yönetimine gelmiş pek çok kadın var. Onların ilham veren kariyer öyküleri, arkalarından gelen genç kadınları da yüreklendiriyor. Ekonomist olarak biz de yedi yıldır 'En Güçlü 50 Kadın CEO' araştırmamızla onları kapağa taşıyoruz.

TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO'SU

(1 - 10)

2019	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2018
1	Pınar Abay ING Bank	*6.500	4.500	2
2	Ebru Dorman MW Holding	3.620	1.471	3
3	Özlem Fidancı Philips Türkiye	3.400	700	5
4	Canan Özsoy General Electric	**3.000	2.300	9
5	Arzu Arslan Kesimer Tat/Düzy Pazarlama	2.917	1.950	17
6	Derya Matraş Facebook	**2.500	Paylaşılmadı	(-)
7	Gamze Çuhadaroğlu Danone Su ve Danone	2.288	2.900	7
8	Demet İkiler GroupM / WPP	2.200	1.480	6
9	Seba Gacemer Sinpaş GYO	1.800	2.700	8
10	Eda Uluca Özcan Sodexo	**1.800	200	(-)

*IMS verilerine göre

**Tahmini

***Vergi dairesine bildirilen ciro.

Araştırmamıza katılan kadın CEO'ların çoğu 'CEO olacağım' diye yola çıkmış isimler değil. İşlerini iyi yapmaya ve kendilerini geliştirmeye odaklanan kadın yöneticiler, başarılı çalışmaları sonucunda bu pozisyonlara yükselmiş durumdadır. Belirsizlik ortamlarında cesaretle hareket etmek, değişim yönetimi becerisi, işe olan tutku, takımın gücüne inana-

TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO'SU (11 - 20)

2019	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2018
11	Elif Çapçı Beymen	1.800	1.877	13
12	Ülkü Özcan Çimsa	1.700	2.000	(-)
13	Damla Birol Türk Tuborg	1.699	1.406	16
14	Serra Akçaoğlu Citibank	1.500	400	15
15	Esen Tümer Medtronic	**1.500	Paylaşılmadı	(-)
16	Tijen Akdoğan Ünver VDF	1.488	340	(-)
17	Oya Sener Fiba Perakende	1.330	1.180	18
18	Sevinç Yener Çimencioğlu Mondri Tire Kutsan	***1.181	1.096	(-)
19	Jaklin Güner Vakko	960	2.400	22
20	Güldem Berkman Amgen ve Mustafa Nevzat	870	1.064	24

*IMS verilerine göre **Tahmini ***Vergi dairesine bildirilen ciro.

rak ekibini sahiplenmek, paylaşımcılık, amaçla motive olmak ve çalışkanlık hemen hemen hepsinde ön plana çıkan özellikler.

İLK ÜÇ SIRALAMASI

Bu yılki listemize gelince... Türkiye'nin En Güçlü 50 Kadın CEO'su araştırmamızın bu yılki birincisi ING Bank Türkiye Genel Müdürü

Pinar Abay. Tahmini rakamlara göre 2018 yılında 6 milyar 500 milyon TL komisyon ve faiz gelirin ulaşan ve 4 bin 500 kişiyi istihdam eden ING Bank'ın genel müdürlük görevini 2011 yılından bu yana sürdüren Pinar Abay, Temmuz 2016 itibarıyla ING Belçika Yönetim Kurulu Üyeliği'ne de atanmış durumda.

Dört yıldır MW Holding CEO'su olarak görev yapan Ebru Dorman, listemizin bu yılki ikincisi oldu. 3 milyar 620 milyon TL ciro ve bin 471 çalışanı olan MW Holding'te kendisinin yönetime gelmesiyle birlikte nelerin değiştiğini sorduk Ebru Dorman, şunları anlatıyor: "Kurucusu ve ana hissedarı olduğumuz iştirak portföyümüzün yanı sıra özel sermaye yatırımları yapmaya başladık. Portföyümüzün performansını güçlendirmek için gerekli alanlarda değişiklikler gerçekleştirdik. Kurum kültürümüze ve insanımıza daha fazla yatırım yaptık."

Geçen yılki listemizde beşinci sırada yer alan Philips Ortadoğu ve Türkiye CEO'su Özlem Fidancı, bu yılki listemizde ise üçüncülüğe yükseldi. 1998 yılında Philips ailesine katılan Özlem Fidancı, şirkette yaklaşık üç yıl önce stratejik bir değişiklik yaptıklarını ve sağlık odaklı bir teknoloji şirketi olarak yola devam etmeye karar verdiklerini belirtiyor. Bu dönüşümün içinde olmak ve buna öncülük etmekten memnun olduğunu dile getiren Özlem Fidancı, bu yıla ilişkin planlarını ise şöyle anlatıyor: "2019, geçtiğimiz yıl elde ettiğimiz başarılarımızın devamını sağlamak ve sağlıklı yaşam konusunda öncülük etmek adına önemli bir yıl olacak. Bölgemizdeki hemen her ülkenin çok önemli bir gündem maddesi olan sağlık yatırımları ile ilgili projelerde önemli bir rol almayı ve bu konularda güvenilir bir marka olarak konumlanmayı hedefliyoruz."

LİSTENİN YENİLERİ

Bu yıl listemize pek çok yeni isim eklendi. Çimsa Genel Müdürü Ülkü Özcan, VDF Genel Müdürü Tijen Akdoğan Ünver, Vakıf Faktoring Genel Müdürü Aynur Eke, Mondi Tire Kutsan Genel Müdürü Sevinç Yener Çimencioğlu, Mars Sportif CEO'su Bahar Uçanlar, Facebook Türkiye Ülke Direktörü Derya Matraş, Hertz Türkiye Genel Müdürü Nur Hidayetoğlu, Morhipo Genel Müdürü Şule Kuban, QNB Finans Yatırım Genel Müdürü Esen Pamir Karagöz, Tura Turizm Genel Müdürü Aysin Arca, ASUS Türkiye SYS İş Birimi Ülke Müdürü Özge Kılıç, Cigna Finans Genel Müdürü Pınar Kuriş gibi kadın yöneticiler listemize bu yıl giriş yaptı. Geçen yıl listenin tek yabancı kadın yöneticisi Janssen Türkiye Genel Müdürü Maria Fernanda Prado idi. Bu yılki listemize ise Casper CEO'su Charlotte Lamprecht de yabancı kadın yönetici olarak girdi.

KİMLER YÜKSELDİ?

Sıralamada en büyük sıçramayı yapan isim Tat/Düzey Pazarlama CEO'su Arzu Arslan Kesimer oldu. Geçen yılki listemizde 17'nci sırada yer alan Kesimer, üstlendiği yeni pozisyonun da etkisiyle bu yıl beşinci sıraya yükseldi. Kesimer'in CEO'lüğünü üstlendiği iki şirketin kombine cirosu 2 milyar 917 milyon TL'yi buluyor.

Bu yılki listemizde GE Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü Canan Özsoy, beş basamak atlayarak dördüncü sıraya yükseldi. Özsoy, yaklaşık 3 milyar TL cirosu ve 2 bin 300 çalışanı bulunan şirketi yedi yıldır yönetiyor.

Listemizde yükselen diğer bir isim de Türk Tuborg CEO'su Damla Birol. 2018 sıralamasında 16'ncı olan Birol bu yılki listemizde ise 1 milyar 699 milyon TL ciro ve bin 406

TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO'SU (21 - 30)

2019	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2018
21	Yeşim Pinar Kitapçı Koç Finans	759	120	23
22	Charlotte Lamprecht Casper	700	500	(-)
23	Şule Kuban Arditti Morhipo	630	227	(-)
24	Burçak Çelik Roche Diagnostics	617	286	(-)
25	Pınar Kuriş Cigna Finans	542	624	(-)
26	Işıl Hasdemir NCR	510	315	25
27	Aynur Eke Vakıf Faktoring	*500	46	(-)
28	Fidan Sevilmiş Koç Fiat Kredi Finansman	495	56	26
29	Evrin Hizaler Adel Kalemcilik	*490	377	29
30	Maria Fernanda Prado Janssen Türkiye	**490	230	27

*IMS verilerine göre **Tahmini ***Vergi dairesine bildirilen ciro.

çalışanı ile üç basamak atlayarak 13'üncü sıraya yerleşti.

Yaptığımız araştırma sonucunda pek çok isim de listeden çıktı. Bu isimler, iş değişikliği yaptı ya da şirketlerinin global operasyonları için yeni görevlere atandı. Örneğin 2018 listemizin birincisi Aylin Somersan Coqui, Allianz Türkiye CEO'lüğünden 2019 başında

TÜRKİYE'NİN EN GÜÇLÜ 50 KADIN CEO'SU (31 - 40)

2019	İsim	Ciro (Milyon TL)	İstihdam	2018
31	Özge Kılıç ASUS Türkiye	480	Paylaşılmadı	(-)
32	Fatmagül Cengaver Amcor Türkiye	400	380	(-)
33	Beril Koparal Zade Vital	357	130	47
34	Selda Bağdat Bahadır Fujitsu Türkiye	**315	150	30
35	Ece Kaşıkçı Bristol-Myers Squibb (BMS) Türkiye	*300	70	38
36	Nergis Ayvaz Bumedian QNB Finansfaktoring	300	131	36
37	Fatma Özge Yılmaz Fiba Factoring	285	107	34
38	Ayşin Arca Tura Turizm	250	70	33
39	Şebnem Girgin Gilead Sciences Türkiye	*223	86	(-)
40	Zeynep Selgur Sportive	210	298	35

*IMS verilerine göre **Tahmini ***Vergi dairesine bildirilen ciro.

Allianz Grubu İnsan Kaynakları Başkanı pozisyonuna atandı. Geçen yılki listede dördüncü olan Brightstar Türkiye, Ortadoğu ve Kuzey Afrika Bölge Genel Müdürü Ela Çubukçu da global göreve atandı. Çubukçu, şirketin global tadarik zinciri başkanlığı görevine getirildi. ALJ Finans Genel Müdürü Nilüfer Günhan, ALJ Global'de Türkiye, Kuzey Afrika

ve Suudi Arabistan'ın dahil olduğu bölgeye Chief Financial Services Officer olarak atandı. Sodexo Genel Müdürü olarak geçen yıl listemizde yer alan Burçin Ressaçoğlu da şirketin İngiltere organizasyonuna icra kurulu başkanı olarak geçti.

Eczacıbaşı Topluğu Sağlık Grubu Eski Başkanı Elif Çelik ve Protel Eski CEO'su Melike Karaman ise görev değişikliği nedeniyle bu yılki listemizde yer almadı.

2019 GÜNDEMLERİ

Kadın yöneticilerin 2019 ajandaları oldukça yoğun. Örneğin listemizin yedinci sırasında yer alan Danone Su ve Danone Türkiye Entegrasyonu Genel Müdürü Gamze Çuhadaroğlu, 2019'un Türkiye'ye yatırımlarını arttıracakları bir yıl olacağını söylüyor. Şirket 2019'a üretim tesislerindeki büyük bir hat yatırımıyla başladı. Çuhadaroğlu, "Ayrıca gerçekleştirdiğimiz sermaye artışıyla taahhüdümüzü bir kez daha ortaya koymuş olduk. 2019 yılı sağlıklı içecekler pazarında liderliğimizi oturttuğumuz ve yatırım yapmaya devam ettiğimiz bir yıl olacak. Birçok yeniliğe daha imza atacağız" diye anlatıyor.

Listemizin dokuzuncusu olan Sinpaş GYO Genel Müdürü Seba Gacemer ise 2019 yılında İstanbul, Ankara, Bursa ve Denizli projelerinin satışlarına devam edeceklerini söylüyor. Gacemer, "Yeni projeler üretmek için önümüzdeki beş yıl yetecek kadar arsamız var ve çok sayıda da yeni yatırım teklifi masamızda bulunuyor. Bunların içinden kârlılıkta öne çıkan ve yeni konseptler geliştirmeye uygun bulduklarımızla yeni anlaşmalar yapmayı planlıyoruz" diyor.

Listemize 12'nci sıradan giriş yapan Çimsa Genel Müdürü Ülkü Özcan da 2019 ajandalarının yoğunluğundan bahsediyor. Özcan, bu yıl öncelikle katma değerli ihracatlarını artırmayı hedeflediklerini belirtiyor.